

INFORME DEL SÍNDIC DE GREUGES

Document informatiu

DOCUMENT CU 6/11 2012

Informe d'activitats

de la Sindicatura de Greuges de la UPC

2011

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Sindicatura de Greuges

Informe d'activitats

de la Sindicatura de Greuges de la UPC

2011

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Sindicatura de Greuges

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Sindicatura de Greuges

Campus Nord. Edifici Til·lers
C. Jordi Girona, 31
08034 Barcelona

Tel. +34 93 401 63 36
sindic.greuges@upc.edu
<http://www.upc.edu/sindicatura>

Imprès en paper amb certificació FSC
(distintiu de garantia de qualitat ambiental)

Servei de Comunicació i Promoció de la UPC, 2012 (8990)
Imprimeix: Barcelona Digital, SL

Sumari

pàgina

- 7** Presentació
- 9** Marc normatiu de la Sindicatura de Greuges de la UPC
- 11** Els síndics de la UPC
- 12** Missió i funcions del síndic o síndica de greuges de la UPC
- 14** Activitats de la Sindicatura de l'any 2011
- 19** Comparativa de les activitats de la Sindicatura dels anys 2009, 2010 i 2011
- 22** Nombre de casos presentats per col·lectius l'any 2011
- 25** Comparativa dels casos presentats els anys 2010 i 2011
- 27** Comparativa dels remitents/destinatari dels casos presentats els anys 2010 i 2011
- 31** Algunes actuacions destacades l'any 2011
- 34** Evolució dels suggeriments del síndic dels anys 2008, 2009 i 2010
- 36** Algunes iniciatives del síndic i resultats obtinguts durant l'any 2011
- 37** Resum d'actuacions previstes per a l'any 2012
- 39** Suggeriments i reflexions
- 41** Annexos

Presentació

Indicàvem, a la memòria d'activitats de l'any 2010, que durant aquest període s'havien produït algunes circumstàncies especials que havien incidit en el desenvolupament acadèmic de la Universitat Politècnica de Catalunya i també en els treballs de la Sindicatura de Greuges.

En particular es destacava el desplegament dels estudis dels nous graus d'acord amb l'espai europeu d'educació superior, les primeres conseqüències de la crisi econòmica que havien d'afectar les previsions pressupostàries i els salaris del personal de la Universitat, els canvis derivats del nou programa de direcció de la Universitat com a conseqüència de l'elecció d'un nou rector i els canvis a la política del Govern de Catalunya originats pel procés electoral del mes de novembre de 2010.

L'any 2011 també es pot catalogar com a any singular en el qual es poden destacar elements externs que han motivat diversos processos interns de gran repercussió en el funcionament de la Universitat en aquest any i previsiblement en anys futurs.

En aquest sentit es poden destacar les retallades del finançament del Govern de la Generalitat, les repercussions en la contractació de personal eventual, principalment de personal d'administració i serveis (PAS), els canvis previsibles en l'estructura i el finançament de la Universitat com a conseqüència dels canvis en el Govern espanyol i el desenvolupament de la crisi econòmica, el procés d'adaptació dels Estatuts de la UPC i en particular el de la mateixa Sindicatura de Greuges a la normativa legislativa i l'aprovació del Pla de viabilitat de la Universitat amb la finalitat de preparar la Universitat per a un nou panorama de restriccions pressupostàries dels propers anys.

Els canvis que s'estan produint han comportat en diversos sectors universitaris un clima d'incertesa i àdhuc de frustració que poden

amençar les aspiracions de millora de la qualitat de les activitats acadèmiques. Una mostra d'aquest tens ambient han estat les mobilitzacions d'alguns col·lectius del personal, que han expressat el seu descontentament mitjançant diverses accions que han pertorbat el desenvolupament normal dels òrgans de govern de la Universitat.

En aquest panorama tan poc estimulant, la Sindicatura ha intentat mantenir una línia d'equilibri i de proximitat amb els casos de les persones que han estat perjudicades, directament o indirectament, per la situació actual. Malauradament, els esforços desplegats per conservar o millorar les perspectives laborals d'algunes de les persones que han acudit al Síndic no han satisfet les seves aspiracions.

Per contra, les reclamacions derivades de les interpretacions ajustades a la Normativa acadèmica de la UPC i la relacionada amb la mediació entre les parts per problemes de convivència han obtingut un millor resultat. També cal indicar que en alguns casos la Sindicatura no té constància de l'èxit o del fracàs de les seves actuacions per una pràctica massa estesa de no contestar, o fer-ho amb molt retard, als requeriments de la Sindicatura.

Finalment, cal indicar que les condicions adverses en les quals s'han desenvolupat les activitats acadèmiques durant l'any 2011 poden ser encara més severes l'any 2012, per la qual cosa és previsible que la Universitat i la Sindicatura hagin d'estar preparades per superar aquest nou escenari i contribuir perquè les conseqüències negatives no siguin irreversibles.

Xavier Ortega Aramburu
Síndic de greuges de la UPC

Marc normatiu

de la Sindicatura de Greuges de la UPC

La creació de la figura del **síndic o síndica de greuges** a la UPC data de l'any 1995, per iniciativa del Consell Social.

El Consell Social de la UPC va aprovar el **Reglament del síndic de greuges de la UPC** el 27 de juny de 1995. L'any 2004, el Claustre Universitari de la UPC en va modificar alguns dels aspectes. El **Reglament del síndic del 2004** és el que hi ha actualment vigent.

La **Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOU)** va establir les funcions de la figura del **defensor universitari o defensora universitària** (síndic o síndica de greuges en algunes universitats), que s'havia de crear de manera obligatòria en totes les universitats.

En l'àmbit de Catalunya, la **Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (LUC)** ratifica la figura del síndic o síndica de greuges de la comunitat universitària.

El **Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari**, estableix a l'article 46:

1. D'acord amb el que estableix la disposició addicional catorzena de la Llei orgànica 6/2001, per vetllar pel respecte als drets i les llibertats dels professors, estudiants i personal d'administració i serveis, davant les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris, les universitats han d'establir en la seva estructura organitzativa la figura del defensor universitari. Les seves actuacions, sempre dirigides cap a la millora de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, no estan sotmeses a mandat imperatiu de cap instància universitària i es regeixen pels principis d'independència i autonomia.
2. Els defensors universitaris poden assumir tasques de mediació, conciliació i bons oficis, conforme al que estableixen els estatuts de les universitats i les seves disposicions de desplegament,

promovent especialment la convivència, la cultura de l'ètica, la coresponsabilitat i les bones pràctiques.

3. Els defensors universitaris han d'assessorar els estudiants sobre els procediments administratius existents per a la formulació de les seves reclamacions, sense perjudici de les competències d'altres òrgans administratius.
4. Els estudiants poden acudir al defensor universitari quan sentin lesionats els seus drets i llibertats en els termes establerts pels estatuts de les universitats i les seves disposicions de desplegament.
5. Els estudiants han de col·laborar amb el defensor universitari, individualment o, si s'escau, a través dels seus representants, en els termes i conforme a les vies que estableixin les universitats.

Cal indicar que a finals de l'any 2011 el Claustre General de la UPC va aprovar el projecte d'adaptació dels Estatuts de la UPC a la normativa general de les universitats. Aquests nous estatuts han de ser analitzats per la Generalitat per rebre'n l'aprovació final. Com a conseqüència d'aquest procés, durant l'any 2012 s'haurà de redactar un nou Reglament de la Sindicatura que estigui d'acord amb la nova redacció dels Estatuts de la UPC.

Els síndics de la UPC

El primer síndic de greuges de la UPC, **Antoni Perramon i Dalmau**, va ser elegit pel Ple del Consell Social el 25 de juliol de 1995 i va prendre possessió del càrrec el 22 de desembre de 1995.

Després del decés del síndic Antoni Perramon, el mes d'octubre de 1998, el Ple del Consell Social del 23 de desembre de 1998 va elegir com a nou síndic el professor **José Navarro Solé**, el qual va prendre possessió del càrrec l'11 de febrer de 1999 i va exercir-lo fins al 31 d'agost de 2008.

L'actual síndic de la Universitat, el professor **Xavier Ortega Aramburu**, va ser elegit en la reunió del Ple del Consell Social el 3 de juny de 2008 i va prendre possessió del càrrec l'1 de setembre de 2008, per la qual cosa el seu mandat finalitza el mes de setembre de 2012.

Silvia Aguilar Cosials ha desenvolupat, de manera ininterrompuda, la tasca de responsable administrativa de l'Oficina de la Sindicatura.

Missió i funcions

del síndic o de la síndica de greuges de la UPC

D'acord amb el Reglament de la Sindicatura del 2004: “El síndic de la UPC disposa d'autonomia i autoritat per poder exercir les seves funcions amb la independència, l'objectivitat, la responsabilitat, la transparència i l'eficiència més grans possibles.”

La missió fonamental de l'actuació del síndic o síndica de greuges és “fer de receptor o receptora de tots els greuges, les queixes, els suggeriments i les iniciatives i propostes de millora provinents de la comunitat universitària, així com atendre qualsevol persona física o jurídica que no es consideri suficientment ben atesa a través dels canals de què disposa la comunitat. També pot actuar com a mediador o medidora en conflictes, a petició de les parts.”

En relació amb el nomenament i el mandat del síndic estableix el següent:

“El Consell Social elegeix el síndic de greuges o la síndica de greuges per majoria absoluta dels seus membres, en votació secreta, i en fa el nomenament el president o la presidenta del Consell Social. El mandat del síndic de greuges o la síndica de greuges té una durada de quatre anys, renovable per un únic període consecutiu.”

En l'exercici de les seves funcions pot “solicitar informació als òrgans universitaris i a les persones afectades en cada cas, **els quals tenen el deure de proporcionar les dades i les informacions sol·licitades per la Sindicatura**, que també pot prendre les mesures d'investigació que consideri oportunes.”

Com a conseqüència de la seva informació i criteri, el síndic o síndica “presenta, davant els òrgans competents i amb caràcter no vinculant, propostes de resolució dels assumptes que li han estat sotmesos i proposa

fórmules de conciliació o d'acord que en facilitin una resolució positiva i ràpida.”

Finalment, el síndic o síndica de greuges ha de presentar al “[Consell Social](#) i al [Claustre Universitari](#) un informe anual sobre les seves actuacions” que inclogui els suggeriments que se'n deriven respecte al funcionament de la Universitat.

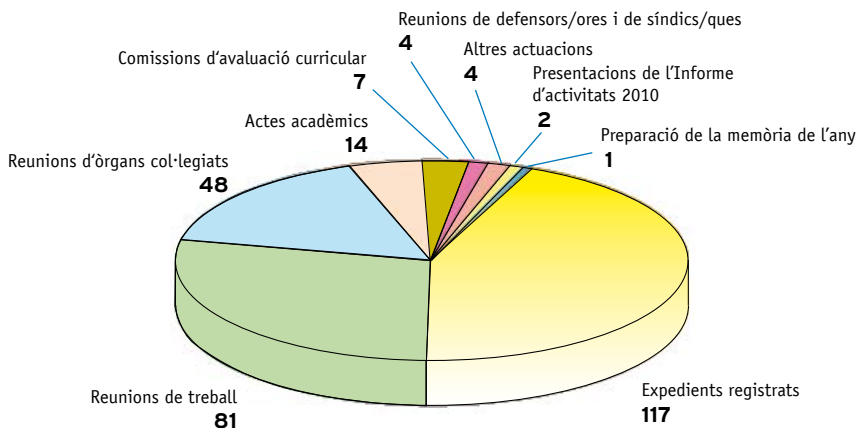
Activitats

de la Sindicatura de l'any 2011

Activitats de l'any 2011

Activitats	Nombre
Expedients registrats	117
Reunions de treball	81
Assistència a reunions d'òrgans col·legiats	48
Assistència a actes acadèmics	14
Assistència a comissions d'avaluació curricular	7
Participació en reunions de defensors/ores i de síndics/ques	4
Altres actuacions	4
Presentació al Claustre Universitari i al Ple del Consell Social de l'Informe d'activitats del 2010	2
Preparació de la memòria	1
Total	278

La Sindicatura ha dut a terme una sèrie d'activitats que es poden classificar en cinc grups:

- A. Per iniciativa de membres de la Universitat (queixes, peticions, consultes, informacions al síndic, mediacions).
- B. Reunions de treball.
- C. Participació del síndic en actes universitaris de caràcter institucional (actes acadèmics, reunions d'òrgans col·legiats).
- D. Presència externa del síndic (Conferència Estatal de Defensors Universitaris, CEDU).
- E. Altres actuacions, internes i externes.

En el conjunt d'activitats, hi figuren únicament les actuacions que han quedat acreditades formalment en la Sindicatura i que han comportat que es dugués a terme algun tipus de gestió amb altres persones, responsables de la Universitat o d'altres entitats. No s'han comptabilitzat, per tant, un bon nombre de consultes orals o fetes per correu electrònic de membres del personal de la UPC, de l'estudiantat i també de persones externes a la Universitat, però que hi estan relacionades o hi tenen algun interès.

Comentaris

En el **grup A** es poden comptabilitzar **117 casos** registrats, promoguts per diversos estaments universitaris o persones relacionades amb la Universitat, tal com s'analitza més endavant. En molts casos s'ha exigint guardar la confidencialitat acordada amb les persones que han presentat alguna queixa o petició. En tots els casos s'ha buscat l'*eficiència i proximitat amb les persones i els problemes plantejats*. En general, aquestes característiques de les actuacions de la Sindicatura han estat molt apreciades pels qui n'han sol·licitat els serveis. S'ha procurat que els peticionaris rebin la notificació de la Sindicatura des de l'inici de les actuacions, en un termini inferior a les 48 h després de la recepció de la sol·licitud, i se'ls ha informat de forma regular sobre el desenvolupament de les gestions, que en diverses ocasions han necessitat desplegar-se durant mesos.

Cal indicar que, amb alguna excepció, el síndic ha trobat una resposta satisfactòria dels responsables de la gestió universitària als quals s'ha adreçat. Es pot destacar, en aquest sentit, la col·laboració molt positiva prestada pel Servei de Gestió Acadèmica de la UPC i la direcció d'alguns centres. Cal tenir en compte que a la complexitat de la Universitat i d'una ordenació acadèmica canviant, s'hi afegeixen les dificultats d'interpretació i d'aplicació de la normativa acadèmica general i pròpia de cada centre i la implementació dels nous graus, que coexisteixen amb les titulacions en extinció. També es pot destacar que sovint, particularment l'estudiantat, es demana a la Sindicatura tasques d'informació quan tenen dubtes sobre l'aplicació d'aquestes normatives universitàries. La major part d'aquests casos no s'han ressenyat en aquesta memòria, si bé han originat un treball considerable. En aquest sentit, seria molt útil la col·laboració de les organitzacions estudiantils amb el síndic en aquesta tasca assistencial, inexistent fins ara. Han estat particularment delicades les actuacions en els casos de persones en situacions especials per problemes de salut, familiars o d'estabilitat emocional, que no s'han resolt per les vies acadèmiques. En aquests casos, cal remarcar la manca d'*assistència de professionals* especialitzats en la gestió d'aquestes situacions a la UPC.

Les queixes presentades a la Sindicatura s'han portat a terme mitjançant l'ús de la via escrita, per correu electrònic i per via telefònica. Totes les actuacions estan recollides en un arxiu de la Sindicatura.

Cal considerar que diversos casos dels **117 gestionats** han estat presentats per grups de signants, amb un total de **303 membres** de la comunitat universitària involucrats, com s'indica més endavant.

El **grup B** d'activitats recull les entrevistes i reunions de treball que s'han programat quan s'ha considerat oportú. L'any 2011 se n'han comptabilitzat **81**. Alguns dels casos tractats, a causa de la seva complexitat, han necessitat programar reunions amb la presència de diverses persones implicades.

En el **grup C**, les **48** activitats comptabilitzades estan relacionades amb la presència del síndic en reunions d'òrgans de govern (Claustre General, Consell de Govern, Consell Social, Consell de Directors de Centres i Departaments, CSAPDIU) i en diverses comissions. També s'hi poden afegir **14 assistències** a actes promoguts per algunes unitats o per la mateixa Universitat. En general, el síndic ha estat invitat pels responsables dels esmentats òrgans i ha intentat assistir-hi a les que tenien més interès d'acord amb la seva missió. Aquest tipus d'activitats ha permès copsar l'ambient general de la Universitat, mantenir col·laboracions amb un bon nombre de persones i responsables d'unitats de la UPC, incrementar-ne el coneixement i eventualment detectar alguns punts forts i febles de la Universitat.

En el **grup D** es poden agrupar les actuacions amb projecció externa de la Sindicatura. En aquest sentit cal indicar l'assistència a dues trobades de síndics de les universitats catalanes, una d'organitzada per la Universitat Pompeu Fabra i l'altra per la Universitat de Barcelona, a la Trobada de síndics i defensors de la Xarxa Vives a la Universitat d'Andorra i a l'Encuentro Estatal de Defensores Universitaris d'Espanya, que va tenir lloc a la Universitat Politècnica de Cartagena. Aquestes activitats han permès al síndic conèixer la funció, l'organització i els problemes generals i específics de les diverses institucions de defensa (sindicatures) de tot el territori espanyol. En el marc de l'Encuentro Estatal també es va portar a terme la quarta assemblea general de la Conferència Estatal de Defensores Universitaris (CEDU). Aquests contactes amb els defensors universitaris de tot Espanya, a través de la CEDU, han facilitat l'intercanvi d'experiències i normatives mitjançant l'ús del correu electrònic, a partir del qual s'han originat 19 consultes durant l'any 2011.

Tant l'ordre del dia de la reunió de síndics de les universitats catalanes, de la Xarxa Vives i de l'Encuentro Estatal, així com les conclusions de l'Encuentro, es recullen a l'annex d'aquest informe.

En el **grup E** se senyalen una sèrie d'actuacions diverses, entre les quals destaquen les següents:

Internes UPC

1. Col·laboració en la redacció del títol corresponent al síndic de greuges dels nous Estatuts de la UPC.
2. Participació en el Grup de Treball d'Estalvi Energètic de la UPC.

Externes

1. Suport dels síndics de les universitats catalanes a la petició adreçada al Conseller d'Economia i Coneixement de la Generalitat, al Secretari d'Universitats i Recerca i al Síndic de Greuges de Catalunya en relació amb l'oportunitat de la data de publicació del Decret de preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes i a la Universitat Oberta de Catalunya.
2. Suport dels síndics de les universitats catalanes a la petició adreçada a la secretària general del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, al director general d'Universitats del Departament d'Economia i Coneixement i a la secretària d'estat d'Educació i Formació Professional del Ministeri d'Educació, sobre les exempcions de matrícula (MH).

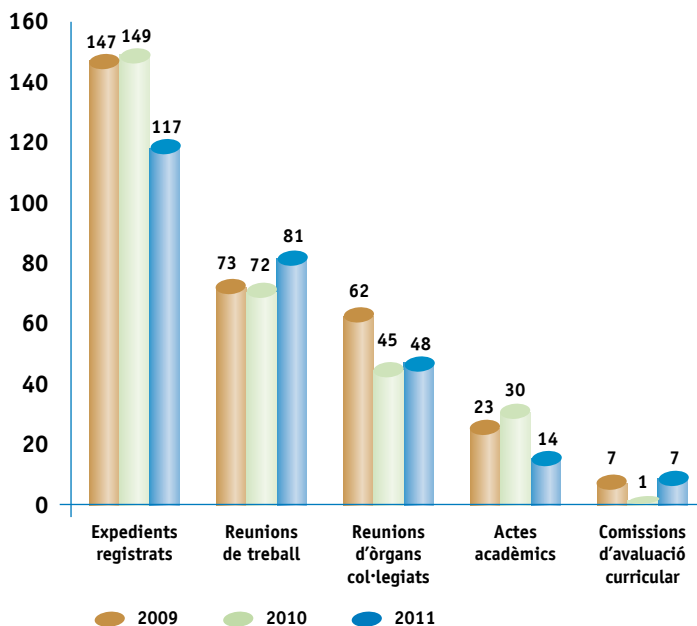
Comparativa de les activitats dels anys 2009, 2010 i 2011

L'evolució de les activitats al llarg dels anys permet analitzar les tendències que s'apunten en les diverses activitats. Aquesta informació pot ser útil per a la planificació interna de la Sindicatura i també com a indicador de qualitat del funcionament de la Universitat en un període de canvis notables.

En el diagrama següent s'indica l'evolució de les activitats durant els anys 2009, 2010 i 2011.

Activitats de la Sindicatura. Anys 2009, 2010 i 2011

Comentaris

Si es compara l'exercici 2011 amb els de 2009 i 2010 es poden apuntar els elements següents:

1. El nombre de *diligències* registrades l'any 2011 ha estat de 117 respecte a les 147 de l'any 2009 i les 149 de l'any 2010. Representa, per tant, una disminució sensible del nombre de queixes o peticions ateses per la Sindicatura. Cal indicar que en els períodes precedents alguns dels casos comptabilitzats eren casos similars propiciats per persones diverses, situació que no s'ha produït l'any 2011. No obstant això, s'ha de fer notar que el nombre de persones que han participat en aquest concepte és similar al de l'any 2010 (303 peticionaris l'any 2011 enfront de 315 casos l'any 2010).
2. Curiosament el nombre de *reunions de treball* ha estat l'any 2011 clarament superior al dels dos anys anteriors. Així, l'any 2011 se'n comptabilitzen 81 respecte a les 72 de l'any 2010. Aquest augment de les reunions de treball es pot atribuir, en part, al fet que s'ha incrementat la complexitat dels temes presentats. La gestió d'alguns casos, protagonitzats principalment per personal docent i investigador (PDI) i doctorands, comporta habitualment una dificultat més gran i, per tant, han necessitat més esforços i dedicació del síndic.
3. En relació amb les *reunions d'òrgans col·legiats* (Ple del Consell Social i comissions, Consell de Govern de la UPC i comissions, Consell de Centres Docents i Departaments, Comissió de Selecció i Avaluació del Personal Docent i Investigador de la Universitat (CSAPDIU), Associació d'Amics de la UPC...), s'ha mantingut respecte l'any anterior: 48 l'any 2011 enfront de 45 l'any 2010.
4. Els *actes acadèmics* amb l'assistència del síndic l'any 2011 (inauguració de cursos, repartiment de diplomes, conferències, commemoracions...) han estat 14, en relació amb

els 30 de l'any 2010. Representa, per tant, una disminució considerable que es justifica pel nombre inferior d'invitacions cursades al síndic durant l'any 2011, previsiblement per la situació de recessió del nombre d'activitats.

5. La presència del síndic en les reunions de les *comissions d'avaluació curricular*, 7 l'any 2011 enfront d'1 l'any 2010, s'ha degut, principalment, a una disponibilitat més gran d'agenda.

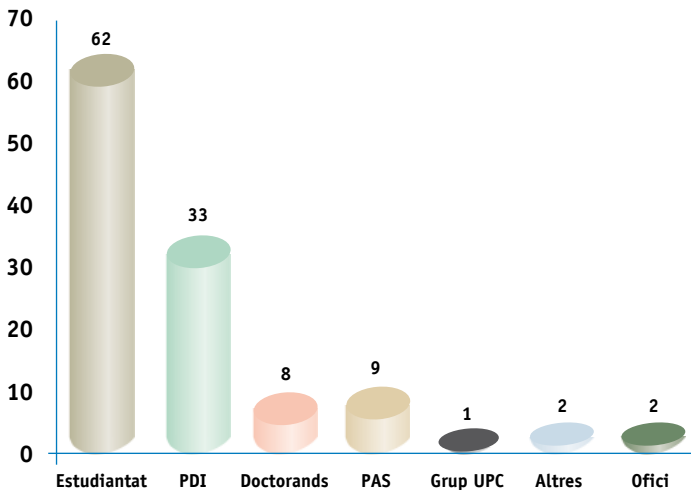
Nombre de casos presentats per col·lectius l'any 2011

L'anàlisi del nombre de tipus de remitents de les peticions rebudes a instància de part durant l'any 2011 pot donar informació sobre l'origen dels diferents demandants.

Nombre de casos presentats pels diversos col·lectius. Any 2011

Col·lectiu	Nombre
Estudiantat	62
PDI	33
Doctorands	8
PAS	9
Grup UPC	1
Altres	2
Ofici	2
TOTAL	117

Comentaris

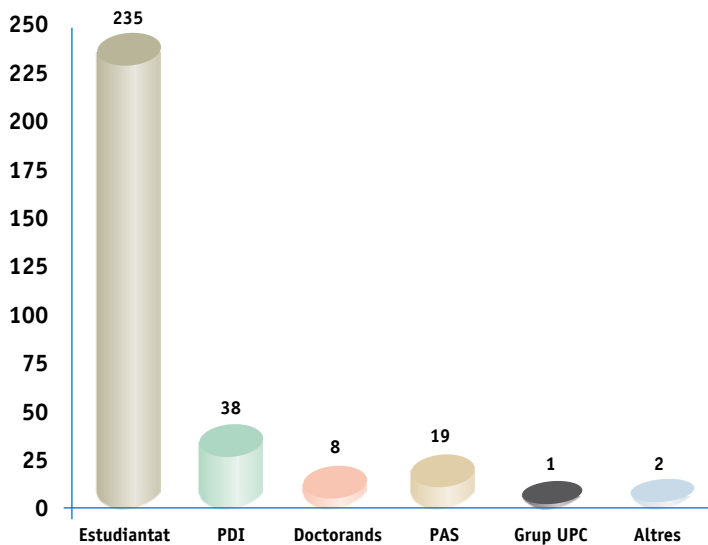
En primer lloc, amb referència a l'**estudiantat**, es pot destacar que es tracta del grup més nombrós que ha originat actuacions de la Sindicatura, 62 diligències que han estat presentades per 235 persones (vegeu el gràfic que hi ha a continuació). Aquesta disparitat de xifres indica que en alguns casos les queixes han estat presentades per un conjunt d'estudiants. En destaquen els temes relacionats amb les avaluacions, la permanència, la matriculació i les relacions amb el professorat i altres col·legues. Cal destacar que, si bé ha estat el col·lectiu més nombrós, representa un percentatge molt petit (inferior al 0,5 %) del conjunt d'estudiants i estudiantes de la Universitat. Es pot indicar que durant aquest període no s'ha aconseguit establir relacions formals amb les organitzacions estudiantils, si bé el recent decret sobre l'Estatut de l'estudiant universitari recull la conveniència d'establir relacions entre el síndic i aquest col·lectiu.

En relació amb els temes suscitats pel **PDI + doctorands** es pot destacar que si bé el nombre de 41 casos presentats, promogut per 46 membres del col·lectiu (vegeu el gràfic que hi ha a continuació), és inferior al de l'estudiantat, si es compara en percentatges respecte al nombre de PDI de la Universitat, s'observa una relació de l'1,8 %, una quantitat superior al percentatge de l'estudiantat. En aquest cas les peticions d'intervenció del síndic estan promogudes pràcticament de forma individual. Els temes principals que s'han presentat abasten la situació laboral, present i futura, els conflictes de convivència en departaments i centres, l'encàrrec acadèmic, els conflictes amb l'alumnat, etc. En general, la gestió d'aquests conflictes és bastant més complexa que la dels temes suscitats per l'estudiantat i, per tant, exigeix una dedicació més gran per resoldre'ls i en algunes ocasions necessita desenvolupar funcions de mediació. També s'ha pogut constatar que els temes laborals són difícils d'abordar des de la Sindicatura.

El nombre de casos originats pel **PAS** és molt reduït, 9 l'any 2011, presentats per 19 membres (vegeu el gràfic que hi ha a continuació), xifra que, tot i que és modesta, ha estat difícil de gestionar per la gravetat d'alguns dels temes suscitats i per les dificultats estructurals de la Universitat, en aquests moments.

Nombre de remittents que s'han adreçat a la Sindicatura per col·lectius. Any 2011

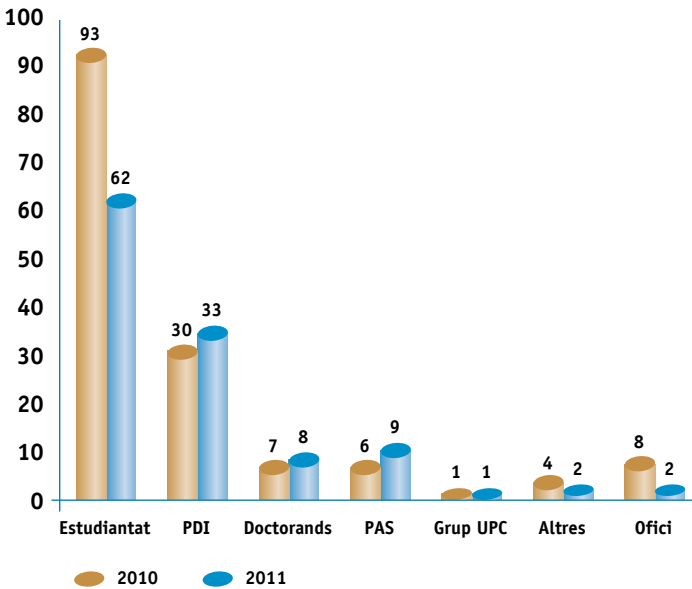

Comparativa dels casos presentats els anys 2010 i 2011

L'exercici de comparar l'evolució dels serveis prestats per la Sindicatura en diversos períodes pot ser útil per observar l'evolució de la situació i les necessitats dels diferents col·lectius i senyalar alguns punts febles a la Universitat.

Evolució dels casos suscitats pels diferents col·lectius. Anys 2010 i 2011

Comentaris

En el cas del nombre de temes plantejats per l'**estudiantat**, 93 l'any 2010, respecte a 62 l'any 2011, representa una disminució considerable. Aquest fet es pot explicar per dues circumstàncies. La primera és perquè l'any 2010 es van comptabilitzar diversos casos que tenien el mateix contingut però que eren signats de forma individual. L'any 2011 els casos que han estat signats col·lectivament per diversos estudiants han estat considerats com un expedient únic. Una segona raó

pot ser deguda al fet que els problemes causats per la coexistència de dos plans d'estudis van disminuint progressivament. En aquest sentit, la incorporació progressiva de noves titulacions de grau en alguns centres ha pogut promoure menys conflictes l'any 2011 respecte als de l'any 2010.

El nombre de casos del **PDI** que han sol·licitat la intervenció del síndic han estat 33 l'any 2011 enfront de 30 l'any 2010. Cal indicar que els 8 casos impulsats per doctorands es poden considerar, a vegades, com a PDI en formació.

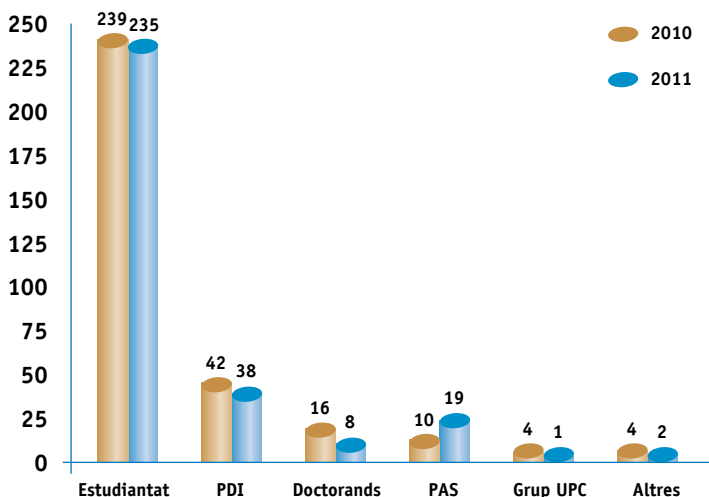
Amb referència al **PAS**, hi ha hagut 9 casos l'any 2011 respecte als 6 de l'any 2010, que signifiquen un modest increment ocasionat per les circumstàncies crítiques del moment actual.

Es pot constatar que els 2 casos d'**Ofici** promoguts pel síndic l'any 2011 són molt inferiors als 8 comptabilitzats l'any 2010, fet que indica una dedicació inferior de la Sindicatura a aquesta activitat per causa de l'augment de la càrrega de treball que ha necessitat la situació actual.

També es mostra una comparativa del nombre de remitenters que s'han adreçat a la Sindicatura durant els anys 2010 i 2011, atès que alguns casos són presentats per diversos membres, principalment en el cas de l'estudiantat.

Evolució del nombre de remitenters per col·lectius.

Anys 2010 i 2011

Comparativa dels remitents/destinatariis

dels casos presentats els anys 2010 i 2011

Les peticions tramitades per la Sindicatura l'any 2010 (149) i l'any 2011 (117) tenen destinataris i finalitats diversos, si bé un denominador comú, que és l'expressió d'una insatisfacció, preocupació o dificultat que s'adreça al síndic per mostrar-li una queixa, que pot venir o no acompanyada per una petició, una consulta o la transmissió d'una informació.

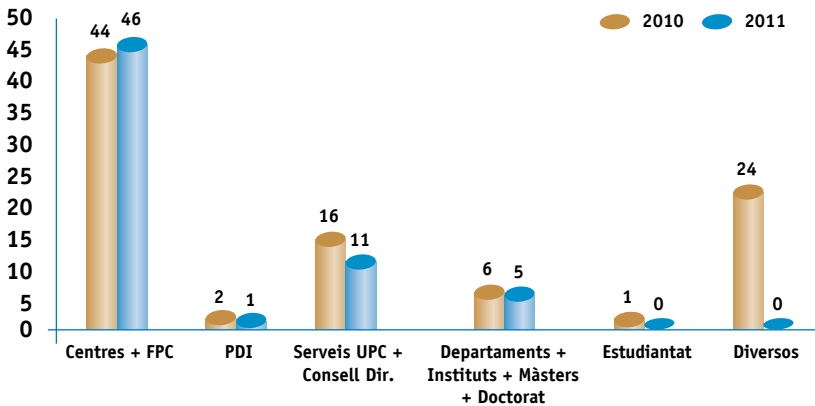
Distribució dels casos presentats pels diversos grups remitents i destinataris. Anys 2010 i 2011

	Centres FPC ⁽¹⁾		PDI		Serveis UPC Consell Direcció		Departaments Instituts Màsters Doctorat		Estudiantat		Diversos	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Estudiantat	44	46	2	1	16	11	6	5	1	-	21 ⁽²⁾ +3	-
PDI i Doctorands	8	4	2	5	14	20	8	10	1	1	4	-
PAS	-	1	-	-	6	7	-	1	-	-	-	-

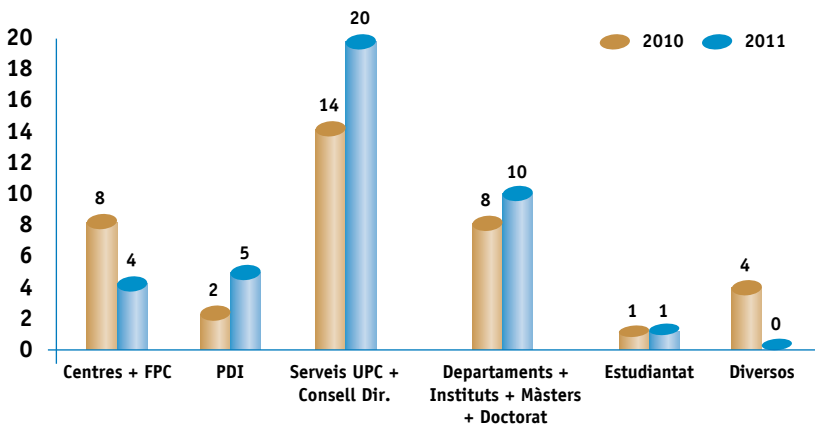
[1] FPC: Fundació Politècnica de Catalunya.

[2] 21 casos que plantegen la mateixa temàtica presentada de forma individualitzada.

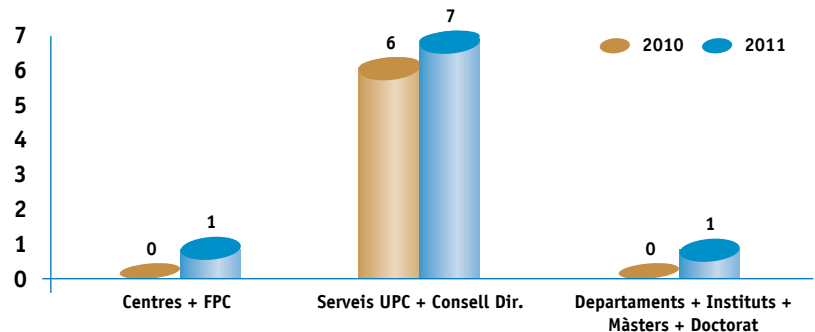
Estudiantat

PDI i Doctorands

PAS

Comentaris

En relació amb els casos presentats per l'**estudiantat**, els destinataris dels greuges, peticions o informacions més nombrosos han estat novament els *centres docents* i la *Fundació Politècnica de Catalunya* (FPC), 46 casos l'any 2011 enfront als 44 expedients de l'any 2010. D'aquestes xifres es desprèn que els resultats obtinguts són molt similars. Tampoc no han experimentat variacions significatives en les motivacions de les causes presentades als centres. La major part han estat les derivades dels processos d'avaluació, de permanència, d'aplicació de la normativa acadèmica específica d'algun centre i de la normativa general de la Universitat, especialment en els nous graus que s'implanten i també en els títols en extinció. Habitualment les diverses temàtiques s'han presentat de forma individual, si bé en alguns casos les han signades diversos estudiants. Altres tipus de queixes i peticions estaven adreçades als *serveis centrals de la Universitat i al Consell de Direcció*, l'any 2011 (11), amb una disminució respecte a l'any 2010 (16). El nombre de qüestions adreçades als *departaments*, als *instituts*, als *màsters* i al *doctorat* (5) ha experimentat un lleuger descens respecte a l'any anterior (6). Un element que cal destacar és el feble nombre de casos plantejats per l'estudiantat al *PDI*, 1 l'any 2011. És singular l'apartat de *diversos*, que no comptabilitza cap cas l'any 2011, amb una clara diferència amb l'any 2010, en el qual s'incorporaren 21 escrits, tots similars, que no indicaven el destinatari i que denunciaven genèricament algun dels processos observats en la campanya electoral de rector de la UPC.

Les peticions i queixes a instància de membres del **PDI** i de l'àmbit dels **doctorands** l'any 2011 han estat lleugerament superiors a les de l'any 2010. S'han adreçat principalment als *serveis centrals de la UPC* i el *Consell de Direcció*, 20 casos, nombre superior als 14 casos de l'any 2010. Les motivacions principals s'han derivat de problemes d'ajustaments laborals. Les incidències denunciades pel PDI en relació amb altres membres del PDI han estat 5 l'any 2011, superior als 2 casos de l'any 2010, que reflecteixen alguns problemes, tal vegada creixents, de convivència. Els problemes del PDI amb l'*estudiantat* (1) es poden considerar anecdòtics. Els casos presentats pel PDI en relació amb els *departaments*, els *instituts*, els *màsters* i el *doctorat* han estat 10 l'any 2011, nombre lleugerament superior als 8 de l'any 2010. En general, les qüestions suscitées pel PDI han estat més

complexes i variades que les suscites per l'estudiantat i en algunes ocasions estan relacionades amb interpretacions estrictes del marc normatiu i de control de l'activitat acadèmica.

Els temes suscitats pel **PAS** tenen relació amb la seva situació laboral. Cal remarcar que la pràctica totalitat de les incidències recollides l'any 2011 s'han adreçat als *serveis centrals de la UPC* i el *Consell de Direcció* (7). Aquest nombre és similar a les 6 de l'any 2010.

Algunes actuacions

destacades l'any 2011

Es presenten diversos temes gestionats a la Sindicatura que mostren la gran varietat de casuístiques. Algunes queixes o peticions han estat presentades conjuntament per diferents estaments.

1. Es denuncia que es fuma en alguns espais d'un centre. Després d'una intervenció del síndic amb la direcció de l'Escola se soluciona la infracció.
2. Es denuncia un conflicte entre alguns membres del personal d'administració amb la cap d'Administració del Departament. El síndic tramet la queixa a la Gerència i es nomena una comissió ètica i de resolució de conflictes (CERC) per tal d'avaluar el risc psicosocial d'aquest servei. D'aquesta Comissió formava part el síndic de greuges de la UPC.
3. Es rep la queixa d'un grup d'estudiants matriculats en l'assignatura d'Estadística per la docència de la professora responsable. En col·laboració amb el síndic, la direcció de l'Escola soluciona el conflicte.
4. Tres professores d'un centre es queixen que la UPC no els havia abonat els honoraris corresponents a uns treballs extraordinaris finançats externament. La mediació de la Sindicatura va obtenir un resultat positiu.
5. En relació amb el conflicte derivat dels resultats de diverses resolucions administratives relatives a la titulació d'Enginyeria de l'Edificació, es rep una petició del coordinador de la Delegació d'Estudiants de l'EPSEB en què manifesten la seva preocupació per la situació i el futur de la denominació del grau i el posicionament de la UPC. El síndic tramet aquesta preocupació als òrgans corresponents.
6. Diversos professors es queixen pel resultat obtingut i la metodologia emprada en la valoració de l'activitat acadèmica del PDI, portada a terme per la Universitat. Totes aquestes reclamacions van ser presentades pel síndic al vicerector de Personal Acadèmic, que va analitzar els casos.

7. Es rep la queixa d'un afectat pel fet que la Fundació Politècnica de Catalunya havia decidit suspendre la programació l'any vinent de diversos cursos de postgrau, fet que li feia impossible la finalització d'un màster. Es tramet aquesta queixa a la direcció de la Fundació, la qual finalment proposa un itinerari formatiu a l'estudiant que li permetrà l'obtenció de l'esmentat màster.
8. Es planteja un seriós problema d'avaluació d'una assignatura del grau en Enginyeria de la Construcció. D'acord amb les converses amb el síndic, el cap d'estudis acorda l'actuació d'una comissió avaluadora, que actua d'acord amb un procés aprovat per l'Escola.
9. Un becari de doctorat planteja un conflicte derivat de la decisió d'un centre de recerca adscrit a la UPC de no renovar la tutela del centre per a la realització del seu doctorat per manca de rendiment. El síndic tracta del tema amb el director del centre, que actua d'acord amb els òrgans de decisió del centre.
10. Un estudiant demana l'empara del síndic en un procediment sancionador greu iniciat per la UPC a instància del centre. El síndic col·labora amb els Serveis Jurídics de la UPC per analitzar les conseqüències d'aplicar el Reglament de disciplina acadèmica del Decret de 8 de setembre de 1954 i l'oportunitat de tenir en compte l'esborrany d'avantprojecte de la Llei de convivència i disciplina acadèmica en l'ensenyament universitari, que en aquells moments estava en discussió en l'àmbit ministerial.
11. Alguns professors es dirigeixen al síndic per denunciar la seva situació en relació amb el tracte que reben del seu departament i d'alguns col·legues. En particular no estan d'acord amb la càrrega docent. Es fan diversos contactes amb els responsables dels departaments senyalats.
12. Un grup d'alumnes i un professor del màster de Sostenibilitat denuncien la situació plantejada per la direcció de l'Institut de Sostenibilitat en relació amb els canvis previstos en el pla d'estudis. S'organitzen diversos contactes amb els demandants i els responsables acadèmics, que tenen un resultat desconegut.

- 13.** Es denuncia una situació de crisi entre el responsable d'un projecte de recerca i diversos becaris d'una unitat docent. El síndic programa diversos contactes amb les persones en conflicte i la Direcció de la unitat.
- 14.** Alguns estudiants denuncien el conflicte en l'assignatura de Gestió de Projectes en un centre. El síndic reclama l'actuació de la Direcció del centre, que nomena un professor perquè arbitri sobre el conflicte presentat a l'assignatura i sobre el qual presenta un informe final.
- 15.** Es plantegen diversos casos de PDI i PAS relacionats amb la no renovació dels seus contractes. Els contactes del síndic amb els responsables de Personal no aconsegueixen variacions de la situació prevista.
- 16.** Es planteja un conflicte entre dos professors en relació amb la propietat intel·lectual de les publicacions i la competència per utilitzar el laboratori del Departament. El síndic planteja diversos contactes amb la cap del Departament, els professors en conflicte i el coordinador del grup de recerca. Aparentment s'arriba a algun acord que no es comunica al síndic.
- 17.** Es rep una sèrie d'anònims que denuncien el comportament d'un professor. El síndic indica als denunciants que no pot actuar sota l'anonimat i invita els autors a portar a terme una reunió per tractar del tema. No es rep una contestació d'acceptació d'aquesta oferta, per la qual cosa no es pot acceptar la denúncia.

Evolució dels suggeriments del síndic dels anys 2008, 2009 i 2010

Aquest apartat recull amb un breu comentari l'evolució d'alguns temes suggerits els anys 2008, 2009 i 2010, i que a finals de l'any 2011 no es consideren prou desenvolupats o que no han obtingut un resultat favorable.

Color ambre: desenvolupament parcial o insuficient de la iniciativa.

Color vermell: suggeriment encara no diligenciat o resultat negatiu.

1. Desenvolupament de les sessions dels òrgans col·lectius.

Aquest aspecte ha estat comentat per diversos membres de la comunitat universitària amb l'aspiració d'agilitzar-les de manera que fossin més sostenibles i s'evités la manca de quòrum en els òrgans de representació més nombrosos. Durant l'any 2011 s'ha notat una tendència a ordenar aquestes sessions d'una manera més eficient, fixant horaris i temps d'intervencions. No obstant això, cal insistir en aquesta millora (secretària general).

2. Difusió de les activitats de la Sindicatura.

S'aspira des de la Sindicatura a incrementar la periodicitat de les presentacions de les seves activitats i l'ampliació a altres col·lectius, com ara els consells de centres i departaments. Si bé en el marc del Consell Social ha millorat la presentació de les activitats de la Sindicatura, aquesta petició de més difusió de l'activitat de la Sindicatura no s'ha pogut implementar plenament i, per tant, caldrà insistir-hi durant l'any 2012 (Claustre General).

3. Situació del procés de plena adscripció de l'EUETIB a la UPC.

El suggeriment del síndic en relació amb la conveniència de renovar el conveni d'adscripció de l'EUETIB, els Estatuts del

CEIB i el Reglament intern de l'EUETIB ha iniciat la marxa però sembla que darrerament ha quedat frenada. Aquesta necessitat és més urgent pel fet que l'actual relació de la Direcció de l'Escola amb el Consorci necessita una millora i la perspectiva d'una integració plena a la UPC (rector UPC).

- 4. Normes internes a les reunions a la sala de juntes del Rectorat.** S'ha suggerit repetidament la modificació o l'acompliment de les instruccions que fins ara han estat vigents en l'accés de begudes a la sala de juntes del Rectorat. S'ha fet algun progrés en la millora de la situació, si bé és encara insuficient. Cal un clar respecte de les normes, que han de començar pels membres d'algunes meses (secretària general).

- 5. Problema de l'ensenyament paral·lel en acadèmies.** És ben coneguda l'existència d'acadèmies que complementen la docència en algunes disciplines i el síndic ha insistit en la necessitat d'establir un pla d'accions sobre aquesta qüestió. És una petició reiterada en els anys precedents. L'any 2011 el rector va suggerir al Consell de Directors de Centres la preparació de propostes, si bé no es coneix el resultat d'aquesta petició (se n'informa el Consell Social i el rector).

- 6. Utilització de les xarxes d'Internet.** És un tema recurrent. En l'actualitat, no hi ha control de la utilització amb finalitat malèvola de les xarxes. Per tant, continua estant vigent la conveniència d'analitzar aquest fenomen i, tot assegurant la llibertat d'expressió, acordar un marc de bones pràctiques en l'ús d'aquests mitjans de comunicació (secretària general).

- 7. Resolucions administratives denegatòries.** Com a conseqüència d'una queixa d'un membre del PAS, es va comunicar el vicegerent de Personal, Organització i Sistemes d'Informació la necessitat que les resolucions denegatòries del personal haurien d'incorporar les motivacions corresponents, en línia amb el que indica la Llei 30/1992. Fins al moment actual, no s'ha tingut notícies sobre aquest tema (vicegerent de Personal, Organització i Sistemes d'Informació).

Algunes iniciatives

del síndic i resultats obtinguts durant l'any 2011

Recull d'iniciatives del síndic, durant l'any 2011, incorporant-hi una valoració qualitativa, a finals de l'any, sobre el grau d'èxit.

Color ambre: desenvolupament parcial o insuficient de la iniciativa.

Color vermell: suggeriment encara no dil·ligenciat o resultat negatiu.

- 1. Hores de dedicació màxima de docència del PDI (TU).** Sol·licita que s'aclareixi la informació publicada a la intranet del Servei de Personal de la UPC, ja que hi consta que la dedicació de docència màxima d'aquest col·lectiu són 12 h setmanals, mentre que l'RD 898/1985 indica a l'article 9, punt 7, que els departaments poden incrementar docència d'alguns professors a temps complet, sense que en cap cas pugui excedir de tres hores lectives setmanals. Aquestes hores, afegides a les 8 hores lectives que indica el punt 4, fan un total d'11 hores i no de 12 com està publicat a la intranet del Servei de Personal (Vicegerència de Personal, Organització i Sistemes d'Informació).
- 2. Furts a l'edifici Til·lers.** El síndic és coneixedor de diversos furts que han tingut lloc a l'edifici Til·lers des que es va inaugurar, fins i tot el mateix síndic és una de les persones directament afectades per un d'aquests furts. Ateses aquestes circumstàncies, demana:
  1. Conèixer l'inventari dels furts de l'edifici Til·lers.
  2. Relació de les persones que han tingut accés a les dependències fora de l'horari laboral en aquells dies i les mesures establertes per detectar l'autoria dels furts.
  3. Determinar les mesures que cal prendre per evitar nous episodis, que estan creant un sentiment d'inseguretat en els treballadors dels serveis d'aquest edifici (adjunt a Gerència del Campus Nord).

Resum d'actuacions

previstes per a l'any 2012

S'ha comentat prèviament la situació crítica de l'economia i de les limitacions pressupostàries que previsiblement s'intensificaran l'any 2012. Per altra banda, cal esperar que aquest any es desplegaran els nous Estatuts de la UPC, prèvia aprovació de la Generalitat. Finalment cal recordar que el 31 d'agost finalitza el mandat de l'actual síndic. En aquestes circumstàncies es pretén portar a terme les línies d'actuació següents:

1. Atendre, amb una cura especial, els requeriments dels membres de la comunitat universitària que reclamin l'atenció de la Sindicatura en una conjuntura universitària particularment delicada. En aquest sentit, es continuarà practicant una relació propera i directa amb les persones que demanen l'assistència i col·laboració del síndic, tot procurant assolir la màxima eficiència de les seves gestions.
2. Participar en l'elaboració d'una proposta de reglament de la Sindicatura que respongui a les funcions exigides en els nous Estatuts de la UPC.
3. Seguir participant, de manera prioritària, en les comissions i plens del Consell Social, els consells de Govern i en alguns consells de directors de centres i de departaments. Procurar assistir a les reunions de la CSAPDIU i a un nombre limitat de comissions del Consell de Govern (especialment a la Comissió de Docència i Estudiantat).
4. Preparar el funcionament de la Sindicatura de Greuges per a un eventual relleu del síndic en el darrer trimestre de 2012.
5. Vetllar per mantenir i, si pot ser, per millorar la qualitat dels serveis de la UPC, en funció de les situacions canviants per

la conjuntura actual, mitjançant la preparació de propostes encaminades a aquest objectiu.

6. Treballar per tal d'obtenir una comunicació més eficaç amb la Universitat i especialment amb les delegacions d'estudiants i amb els òrgans directius.

Suggeriments

i reflexions

1. En la situació econòmica general i les previsible mesures de contenció per a l'any 2012 i següents que hem senyalat, cal vetllar perquè el desplegament d'un sistema restrictiu basat principalment en criteris econòmics no afecti de manera irreversible la institució universitària.
2. En el context actual i proper, la Sindicatura ha de tractar problemes de dificultat creixent, especialment en el pla personal i laboral. En aquest sentit, moltes vegades manca a la Universitat un tractament personalitzat i flexible que tingui en compte les circumstàncies que concorren en les persones afectades.
3. Derivat del context crític per a moltes persones i les perspectives de dificultats en el manteniment de la qualitat acadèmica i laboral, s'han produït, en alguns col·lectius, reaccions que en certs moments han fet difícil l'actuació dels òrgans de govern de la Universitat, cosa que obstaculitzava l'aprovació de les propostes de vies pal·liatives de la situació actual. Cal, per tant, incrementar els esforços de diàleg entre tots els estaments, tot respectant les regles de convivència.
4. La tasca del síndic és sempre delicada i particularment més complexa en el moment actual. En general és valorada positivament pels usuaris del servei. La Sindicatura ha de fer esforços permanents per mantenir la seva **independència** i **autonomia**. Aquestes qualitats són imprescindibles per portar a terme la seva funció i requereixen la **comprensió de tothom**, especialment dels responsables acadèmics i de **direcció de la UPC**.

5. En l'àmbit de la docència s'ha pogut comprovar les dificultats que es continuen observant en l'aplicació d'unes normes de conducta dels estudiants que actualment es remunten a l'època prèvia a la democràcia a Espanya. En efecte, el Reglament de disciplina acadèmica de l'any 1954 no respon a les condicions socials actuals i no hauria de ser aplicat. Mentre no hi hagi una norma d'ordre superior, la Universitat, en l'ús de la seva autonomia, hauria d'aplicar unes regles de joc que estiguessin en consonància amb un estat modern i democràtic.

Reflexió final

En contrast amb un any dominat per un ambient de pessimisme creixent i de retracció generalitzada, diversos serveis universitaris, en particular el Consell Social i la Sindicatura de Greuges de la UPC, han pogut ubicar la seva seu en un nou edifici, l'edifici Til·lers, situat en els jardins de la Torre Girona. Un petit senyal d'esperança?

Annexos

Normativa pròpia de la UPC

Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya (articulat que fa referència al síndic de greuges)

Els Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya vigents, aprovats pel Decret 225/2003, de 23 de setembre, en el títol VI "Síndic de greuges o síndica de greuges" (art. 201) especifiquen, entre altres aspectes, les activitats i funcions d'aquesta figura en l'àmbit específic universitari.

Text íntegre del títol VI dels Estatuts de 2003

Títol VI **Síndic de greuges o síndica de greuges**

Article 201 *Síndic de greuges o síndica de greuges*

201.1 El síndic de greuges o la síndica de greuges exerceix una activitat informativa, de caràcter tuitiu, en les qüestions que li sotmeten, o que decideix d'ofici, sobre el funcionament de la Universitat.

201.2 El Consell Social elegeix el síndic de greuges o la síndica de greuges per majoria absoluta dels seus membres, en votació secreta, i en fa el nomenament el president o la presidenta del Consell Social. El mandat del síndic de greuges o la síndica de greuges té una durada de quatre anys, renovable per un únic període consecutiu. El Claustre Universitari ha d'aprovar, amb l'informe previ del Consell de Govern, un reglament de la Sindicatura de Greuges que estableixi, almenys, els procediments per al cessament del síndic de greuges o la síndica de greuges.

La condició de síndic de greuges o síndica de greuges és incompatible amb la de membre en actiu de la comunitat universitària i amb la de membre d'un òrgan col·legiat de la Universitat.

201.3 Són funcions del síndic de greuges o la síndica de greuges:
a) Rebre les queixes i les observacions que li formulin sobre el funcionament de la Universitat.

- b) Valorar les sol·licituds rebudes per admetre-les o no a tràmit i prioritzar les pròpies actuacions.
- c) Sol·licitar informació als òrgans universitaris i a les persones a què afecten les queixes i les observacions esmentades anteriorment i prendre les mesures d'investigació que consideri oportunes per esclarir-les.
- d) Realitzar, davant els òrgans competents, amb caràcter no vinculant, propostes de resolució dels assumptes que li han estat sotmesos i proposar fórmules de conciliació o d'acord que en facilitin una resolució positiva i ràpida.
- e) Presentar al Consell Social i al Claustre Universitari un informe anual sobre les seves actuacions, que inclogui els suggeriments que se'n derivin respecte al funcionament de la Universitat.

Els òrgans universitaris i els membres de la comunitat universitària tenen el deure de proporcionar les dades i les informacions sol·licitades pel síndic de greuges o la síndica de greuges en l'exercici de les seves funcions.

201.4 El Consell Social ha de destinar, amb càrrec al seu pressupost, una assignació econòmica com a retribució del síndic de greuges o la síndica de greuges, segons les condicions del seu contracte aprovades d'acord amb el rector o la rectora. Així mateix, li ha d'assignar el personal i els mitjans necessaris per a l'exercici de les seves funcions.

Reglament de la Sindicatura de Greuges

(Document disponible al web de la Sindicatura de Greuges
<http://www.upc.edu/sindicatura>)

Trobades de síndics i síndiques de les Universitats Catalanes

Universitat Pompeu Fabra, març de 2011

Ordre del dia

- 11.00 Presentació de la reunió, a càrrec de la síndica de la UPF.
- 11.05 Reflexions i acord dels síndics sobre el règim disciplinari dels estudiants després de l'Estatut de l'estudiant.
- 12.15 Informe dels síndics sobre l'increment de les queixes per motius econòmics a les seves oficines durant el curs 2010-2011. Previsió per al curs vinent en vista del Decret de preus.
- 13.00 Informació de les darreres reunions de la CEDU, a càrrec del síndic de la UB.
- 13.30 Trobada dels síndics universitaris de la Xarxa Vives a Andorra, a càrrec del síndic de la Universitat d'Andorra.
- 14.00 Altres temes.
- 14.30 Dinar.

Comentari

La trobada és un bon instrument per a la coordinació de les universitats catalanes i va ser útil per contrastar les diverses experiències de les sindicatures. Un punt específic es va dedicar a analitzar les perspectives organitzatives de la propera reunió de la Xarxa Vives a Andorra.

Universitat de Barcelona, octubre de 2011

Ordre del dia

1. La governança de les universitats.
2. Elaboració de la memòria de memòries de les sindicatures de les universitats catalanes.
3. Temes diversos relacionats amb el proper Encuentro Estatal de Defensores Universitarias a Cartagena.

Comentari

La trobada va servir principalment per analitzar les perspectives de funcionament de la Comissió Executiva de la CEDU i del format i les temàtiques que es volen tractar al proper Encuentro Estatal de Defensores Universitarios, que organitza la Universitat Politècnica de Cartagena el mes d'octubre de 2011.

Trobada anual de síndics/síndiques defensors/defensores i mediadors/mediadores de la Xarxa Vives d'Universitats

Universitat d'Andorra, juliol de 2011

Ordre del dia

- 09.30 Acollida dels participants
- 10.00 Benvinguda.
Daniel Bastida Obiols, rector de la Universitat d'Andorra
- Primera sessió de treball
Presentació de l'estudi per definir indicadors: discussió, anàlisi i conclusions.
Josep M. Goicoechea Utrillo, mediador de la Universitat d'Andorra
- 10.30 Assumptes de la Conferència Estatal de Defensors Universitaris (CEDU)
Membres presents a l'executiva CEDU
- 11.30 Pausa
- 12.00 Segona sessió de treball: debat
- Greuges derivats del segon any d'aplicació dels graus.
Joan Miró Ametller, síndic de greuges de la Universitat de Girona
  - Classificació temàtica dels problemes presentats als síndics i de les seves intervencions.
Paz Battaner Arias, síndica de greuges de la Universitat Pompeu Fabra
- 13.30 Cloenda
Roser Suñé Pascuet, ministra d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra
Antoni Giró Roca, president de la Xarxa Vives i rector de la Universitat Politècnica de Catalunya
Daniel Bastida Obiols, rector de la Universitat d'Andorra

Enric Naudi Costafreda, conseller de Turisme i Comerç de Sant Julià de Lòria

Josep M. Goicoechea Utrillo, mediador de la Universitat d'Andorra
Raonador del ciutadà d'Andorra

14.00 Dinar

Comentari

Aquesta trobada dels síndics de les universitats de l'àmbit del català va tenir l'afortunat de tenir lloc al Principat d'Andorra. Segurament aquesta circumstància va afavorir l'intercanvi d'experiències dels síndics de la Xarxa Vives en un moment particularment delicat. Si bé la trobada va tenir una durada escassa, va ser més aprofitada que en altres ocasions, atès que el temps dedicat als actes de protocol va ser més reduït que en altres ocasions.

XIV Encuentro Estatal de Defensores Universitarios

Universidad Politécnica de Cartagena, octubre de 2011

Orden del día

Día 27 de octubre

09.30 Bienvenida y entrega de documentación.

10.30 Inauguración.

11.00 Foto colectiva.

11.15 Pausa (café).

11.45 Primera sesión de trabajo.

“La convivencia y el régimen disciplinario en la universidad: Borrador del anteproyecto de ley de convivencia y disciplina académica en la enseñanza universitaria”.

Ponente: D. **Eduardo Gamero Casado**, Defensor de la Universidad Pablo de Olavide.

14.15 Comida.

16.00 Segunda sesión trabajo.

“La figura del Defensor: Ayer, hoy y mañana”.

Ponentes: **María Jesús Lago Ávila**, ex defensora de la Universidad CEU-San Pablo, **María Teresa González Aguado**, defensora de la Universidad Politécnica de Madrid, y **José Manuel Palazón Espinosa**, defensor de la Universidad de Murcia.

18.30 Pausa (Café).

19.00 Visita a la ciudad.

21.30 Cena oficial del Encuentro.

Día 28 de octubre

9.30 Tercera sesión de trabajo.

“Repercusiones de la aplicación del EEES”

Ponente: D. **Joan Miró Ametller**, defensor de la Universidad de Girona.

11.30 Pausa (Café)

12.00 Asamblea General Ordinaria de la CEDU.

13.30 Clausura.

14.15 *Lunch*. Despedida.

DOCUMENTACIÓN

Tercera sesión de trabajo

Repercusiones de la aplicación del EEES (Del ciclo al grado)

Por Joan Miró Ametller
síndic de greuges de la Universitat de Girona

Introducción

En general, la implantación de los títulos de grado en sustitución de las antiguas titulaciones se ha hecho de forma progresiva. Cada año se ha instaurado un nuevo curso de grado a la vez que se cerraba el curso correspondiente de licenciatura o de diplomatura. Sin embargo, en algunos casos la implantación se ha hecho de golpe, todos los cursos a la vez, en un solo curso académico. Tanto si el cierre de los antiguos ciclos se lleva a cabo progresivamente o no, debe respetarse para los cursos cerrados el derecho que tiene el estudiante matriculado a un total de seis convocatorias por asignatura. Dos

de estas convocatorias corresponden al último curso en que fue impartida la asignatura presencialmente. Las otras convocatorias pueden pertenecer a cursos sin docencia presencial, utilizando tutorías como alternativa, quizá permitiendo que los estudiantes asistan a clase de asignaturas (a veces más de una) de grado cuyos programas coincidan o se parezcan a las suprimidas. En todo caso, el estudiante tiene derecho a la evaluación, de acuerdo con las directrices que el profesor haga públicas.

Cierre de titulaciones

El cierre progresivo, por cursos, de una licenciatura o diplomatura ha protagonizado diversas reclamaciones de los estudiantes que todavía continúan con los estudios anteriores. Las razones para no pasar de la titulación antigua al título de grado pueden ser muy diversas. Por ejemplo, un estudiante de diplomatura, titulación que tenía tres cursos, puede optar por la continuidad con la esperanza de terminar antes sus estudios. Dicho estudiante, si tenía pendiente alguna asignatura de primer curso y optó en su momento por la renuncia a alguna convocatoria, puede encontrarse con una asignatura sin docencia presencial por segundo año consecutivo, por lo que no podrá llegar a la sexta convocatoria, pues ya no se volverá a programar la asignatura en los próximos cursos.

Alguna de las medidas adoptadas por los centros, como "cursos especiales" o "tutorías colectivas" pueden chocar con exceso de trabajo, imprevistos o simplemente con la realidad de las medidas de contención en las circunstancias actuales, las dificultades que tengan los departamentos para cubrir los planes docentes, problemas de espacios disponibles (aulas y laboratorios)... Todo ello puede generar quejas de los estudiantes relacionadas con la calidad de la docencia.

Veamos algunos casos:

- Estudiantes que tienen pocas asignaturas pendientes, quizá muy pocas, para terminar la titulación pero quizá alguna alcanza la sexta convocatoria y pertenece a un curso ya sin docencia. Si no la aprueban, aunque aprueben todas las restantes, deberán pasar al grado, a menudo con un incremento de los créditos que les quedarán por cursar o, sencillamente, con un curso más.
- Asignaturas sin docencia que contemplan prácticas de laboratorio. Dichas prácticas, en el anterior plan de estudios, contabilizaban en la nota final. Para el centro docente, organizar las prácticas correspondientes puede ser un problema logístico de solución complicada o, simplemente, costosa.
- Estudiantes que se matriculan por primera vez de asignaturas que no han cursado nunca previamente y que ya no tienen docencia presencial. Son

estudiantes que en cursos anteriores no se matriculaban del “curso completo” y ahora afrontan materias que ya no volverán a impartirse. En este caso, el estudiante tendrá como máximo cuatro convocatorias. En principio, no se autorizaba la matrícula de una asignatura sin docencia que no hubiera sido ya cursada alguna vez por el estudiante. Una interpretación favorable de la norma ha permitido que se matriculen y se les ha advertido que no tendrán derecho a las convocatorias quinta y sexta.

- Quejas sobre la calidad de las tutorías, sobre el nivel de los exámenes, sobre la actitud del profesorado, sobre el tratamiento administrativo...
- Estudiantes que, invitados a incorporarse a las aulas donde se imparte el grado, incrementan el tamaño del grupo (algo especialmente grave en el caso de los grupos de prácticas), no se adaptan a las metodologías docentes de los grados, consideran que los trabajos encargados por el profesor y las horas de clase presencial no corresponden a su plan de estudios, tal como estaba organizado cuando iniciaron sus estudios, comparan desfavorablemente los créditos de la nueva asignatura con los de la antigua, tienen problemas de coincidencia de horarios...
- Desconfianza de ciertos estudiantes que de repente sienten temor por la “amenaza de ser atrapados por el grado”.
- Otros...

Grados como complemento de la antigua titulación

Algunos centros han dado la posibilidad a los estudiantes de obtener el título de grado, además de la diplomatura, en un solo curso, bien como curso extraordinario que complementaba los superados, bien como curso único con convalidaciones y reconocimiento de una titulación cursada hace ya unos años.

Algunas quejas generadas por este proceder son:

- Estudiantes que no podrán tener el título académico porque la titulación todavía no ha superado todos los trámites de reconocimiento impuestos por la administración educativa. Incluso es posible que el estudiante haya pagado los derechos del título. Puede, entonces, solucionar muchas dificultades simplemente presentando el resguardo de pago de los derechos del título; pero en el extranjero le pedirán el título oficial y no podrá disponer ni siquiera del certificado substitutorio.
- Los estudiantes pueden haber cursado másteres o cursos de especialización que superen el contenido de asignaturas parecidas que forman parte del plan de estudios y que, por alguna razón, no han podido convalidar. La posibilidad de reconocer méritos profesionales abre una puerta para solucionar este conflicto; pero es un reconocimiento sin puntuación.

- Para algunos profesores, son estudiantes difíciles de evaluar comparados con un “estudiante normal” y su adaptación a las nuevas metodologías docentes puede ser muy complicada.
- Dificultades relacionadas con la competencia en lengua extranjera.
- Otros...

La experiencia de los nuevos grados

Por ahora las quejas que presentan los estudiantes sobre el funcionamiento de los grados se ajustan al patrón habitual. Por ejemplo, tenemos las quejas sobre la planificación de la asignatura y los métodos de evaluación, su planteamiento por parte del profesor y la interpretación de los estudiantes o, incluso, el profesor.

Hay sin embargo quejas con características especiales. En bastantes casos, las quejas se relacionan con los cambios experimentados por los usos y costumbres que se habían tolerado y que han sido puestos en cuestión por las transformaciones metodológicas que acompañan la implantación de los grados.

- Quejas del profesorado que considera excesivo el trabajo de tipo más técnico, administrativo u organizativo relacionado con la planificación docente. Las críticas, citando a quienes las exponen, derivan hacia la acusación de “secundarización” de la docencia universitaria o manifiestan un temor a una progresiva rigidez o a un control exagerado de la labor docente.
- Quejas de los estudiantes, que se convierten en protestas, sobre la presión del trabajo o sobre determinadas prácticas metodológicas.
- Quejas sobre el número de trabajos que hay que presentar y la poca atención con la que los trata el profesorado. Por ejemplo, un profesor de una asignatura exige 9 trabajos (breves) semanales; el grupo (muy numerosos) tiene 100 estudiantes...
- Quejas sobre la escasa utilización de las herramientas de comunicación y de gestión docentes por parte de algunos profesores.
- Dificultades de coordinación entre profesores que imparten sucesiva o simultáneamente una misma asignatura.
- Diferencias entre las actitudes y grado de exigencia de profesores de distintos grupos de una misma asignatura.
- Quejas sobre las prácticas externas, tanto de profesores, como de estudiantes y de autoridades académicas.
- Quejas sobre la competencia en lengua extranjera que ponen en duda su necesidad...
- Quejas sobre...

Probablemente, defensores, valedores y síndics universitarios pueden aportar muchos otros ejemplos que enriquecerán el debate. Así, además de compartir nuestras experiencias, podremos plantearnos una perspectiva general sobre los “detalles imprevistos” del período de transición hacia el grado.

Comentari

En aquesta reunió anual de defensors/síndics universitaris vull destacar els dos punts que semblen més interessants.

En relació amb les ponències presentades va tenir un interès destacat el dedicat a “*La convivencia y el régimen disciplinario en la Universidad: Borrador del anteproyecto de ley de convivencia y disciplina académica en la enseñanza universitaria*”, pronunciada pel professor Eduardo Gamero Casado. Aquest esborrany d’avantprojecte pretén cobrir un buit normatiu de disciplina acadèmica des d’una perspectiva moderna en la qual es destaquí un caràcter més reparador i menys punitiu, que és el que actualment respira el vell Decret de l’any 1954. Malauradament no es pot assegurar que el nou Govern respectarà el treball realitzat.

Un segon tema que va desvetllar un interès destacat és, en l’àmbit de l’Assemblea de la CEDU, la polèmica que es va aixecar en el procés de renovació de la Junta Directiva de la Conferència estatal, que va propiciar el mandat de l’Assemblea a la nova Junta de liderar un procés de renovació del Reglament de la CEDU, que havia originat una moguda discussió.

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Sindicatura de Greuges